

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YABANCILARIN ÇALIŞMA İZİNLERİNE İLİŞKİN GENEL ESASLAR

I. Genel Olarak Yabancı Kavramı ve Türleri.....	3
A. Yabancı Tanımı.....	3
B. Yabancı Türleri	6
1. Vatansızlar	7
2. Mülteciler.....	13
3. Şartlı Mülteciler (Sığınmacılar)	19
4. Göçmenler	24
5. Birden Çok Vatandaşlığı Olanlar	26
6. Azınlıklar	28
II. Çalışma Hakkı Kavramı.....	30

A. Genel Olarak	30
B. Çalışma Hakkına İlişkin Uluslararası Düzenlemeler	31
C. Ülkemizin Taraf Olduğu İkili Anlaşmalar	34
D. Türk Hukukunda Çalışma Hakkına İlişkin Temel Düzenlemeler.....	35
E. Yabancıların Türkiye’de Çalışma Hakkına İlişkin Mevzuat	37
1. Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ve Uygulama Yönetmeliği.....	37
2. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu	39
3. Uluslararası İşgücü Kanunu	42

İKİNCİ BÖLÜM
YABANCILARIN TÜRKİYE’DE ÇALIŞMA
İZNİ ALMASINA İLİŞKİN USUL ve
ESASLAR

I. Çalışma İzni Alma Zorunluluğu	47
II. Çalışma İzni Başvuru Usulü	48
A. Genel Olarak Çalışma İzni Başvuru Usulü.....	48
1. Yurt Dışından Yapılacak Çalışma İzni Başvuruları.....	49
2. Yurt İçinden Yapılacak Çalışma İzni Başvuruları	53
3. Dışişleri Bakanlığı’na Yapılacak Çalışma İzni Başvurusu..	54
B. Ön İzin.....	54
III. Çalışma İzni Türleri.....	56
A. Süreli Çalışma İzni	56
B. Süresiz Çalışma İzni.....	61
C. Bağımsız Çalışma İzni.....	62
D. İstisnai Çalışma İzni.....	62
E. Turkuaz Kart.....	72
IV. Durumları Özellik Gösteren Yabancıların Çalışma İzni	76

A. Yabancı Öğrencilerin Çalışma İzni.....	76
B. Yabancı Mühendis ve Mimarların Çalışma İzni.....	79
C. Uluslararası Koruma Kapsamındaki Yabancıların Çalışma İzni	81
D. Geçici Koruma Statüsündeki Yabancıların Çalışma İzni.....	83
V. Çalışma İzni Muafiyeti.....	84
VI. Çalışma İzni ve Çalışma İzni Muafiyetinin Süresi ve Uzatılması..	87
VII. Çalışma İzni ile Çalışma İzni Muafiyetinin İkamet İzni Sayılması	87
VIII. Çalışma İzninin Sınırlandırılması.....	87
IX. Çalışma İzni Başvurusunun Değerlendirilmesi.....	89
A. Değerlendirme Esasları	89
B. Çalışma İzni Başvurusunun Reddedileceğini Gösteren Durumlar	90
C. Çalışma İzni ile Çalışma İzni Muafiyetinin Geçerliliği ve İptali	91
X. Yabancıların Çalışma İzinlerine İlişkin Kararlara Karşı Yargı Yolu.....	93
XI. Bildirim ve İzin Alma Yükümlülüğüne Uymamanın Yaptırımı: İdari Para Cezası	96

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YABANCI İŞÇİLERLE YAPILAN İŞ
SÖZLEŞMELERİNE UYGULANACAK
HUKUK KURALLARI

I. Bireysel İş Sözleşmelerine İlişkin Hukukun Tespitinde Uygulanacak Bağlama Kuralları	99
A. Genel Olarak Bireysel İş Sözleşmesi.....	99
B. Yabancılık Unsuru Taşıyan İş Sözleşmeleri.....	102
1. Yabancılık Unsuru	102
2. Yabancılık Unsuru Taşıyan İş Sözleşmelerinin Tespiti.....	104

II.	Bireysel İş Sözleşmelerine Uygulanacak Hukukun Tespiti.....	108
A.	Yabancılık Unsuru Taşıyan Sözleşmeden Doğan Borç İlişkilerine Uygulanacak Hukuk.....	108
B.	Yabancılık Unsuru Taşıyan İş Sözleşmelerine Uygulanacak Hukukun Tespiti.....	109
1.	Sübjektif Bağlama Kuralı	112
a.	Genel Olarak	112
b.	İş Sözleşmelerine İlişkin Hukuk Seçiminin Sınırlandırılması	118
2.	Objektif Bağlama Kuralı	120
a.	Genel Olarak	120
b.	İş Sözleşmelerinde Uygulanacak Objektif Bağlama Kuralları	121
aa.	İşçinin Mutad İşyeri Hukuku.....	121
bb.	İşverenin Esas İşyerinin Bulunduğu Ülke Hukuku.....	124
cc.	Daha Sıkı İlişkili Hukuk.....	125
3.	Yetkili Yabancı Hukukun Uygulanmayacağı Hâller	127
a.	Doğrudan Uygulanan Kurallar	127
aa.	Mahkemenin Hukukunun Doğrudan Uygulanan Kuralları	129
bb.	Hüküm Statüsünün Doğrudan Uygulanan Kuralları	132
cc.	Üçüncü Devletin Hukukunun Doğrudan Uygulanan Kuralları	133
b.	Kamu Düzeni Müdahalesi	135
c.	Çalışma İzninin Alınmamasının İş Sözleşmesinin Geçersizliğine Etkisi	140
aa.	Genel Olarak İş Sözleşmesinin Geçersizliği.....	140
C.	Çalışma İzninin Alınmaması Sebebiyle İş Sözleşmesinin Geçersizliği.....	142

a. Çalışma İzni Alınmamasının İş Sözleşmesinin Feshine Etkisi.....	145
aa. Genel Olarak İş Sözleşmesinin Feshi	145
bb. Çalışma İzninin Olmaması Sebebiyle İş Sözleşmesinin Feshedilmesi.....	146

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
YABANCILARIN ÇALIŞMALARINA
YÖNELİK KISITLAMALAR ve KAÇAK
İŞÇİLİK

I. Çalışması Yasak Olan Meslek Grupları	151
A. Kamu güvenliği sebebiyle kısıtlanan meslekler	153
1. Askeri Yasak Bölgeler	153
2. Türk Kıyı, Liman ve Karasularında Ticaret	154
3. Deniz Turizmi Tesisleri ve Deniz Turizmi Araçları Yatırım ve İşletmeciliği.....	158
4. Hava Yolu Taşımacılığı ve İşletmeciliği.....	159
5. Madencilik.....	159
6. Petrol Arama ve İşletme Faaliyeti	160
a. Mülga 6326 Sayılı Petrol Kanunu	161
b. 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu.....	161
c. Petrol Piyasası Kanunu	163
7. Özel Güvenlik Görevliliği.....	163
B. Kamu sağlığı sebebiyle kısıtlanan meslekler	164
1. Hekimlik.....	164
2. Dış Hekimliği	167
3. Ebelik.....	168
4. Hastabakıcılık.....	169
5. Hemşirelik	169
6. Veteriner Hekimliği	170

7. Eczacılık.....	171
8. Gözlükçülük (Optisyenlik)	171
9. Özel Hastane Açma	172
C. Kamu düzeni sebebiyle kısıtlanan meslekler.....	173
1. Adalet Alanında Getirilen Kısıtlamalar	173
a. Avukatlık.....	173
b. Noterlik	174
c. Hâkimlik ve Savcılık	175
2. Devlet Memurluğu.....	175
3. Eğitim ve Öğretim Alanında Getirilen Kısıtlamalar	176
a. Azınlık Okulları	178
b. Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanları.....	180
c. Eğitim ve Öğretim Kurumu Açma	181
aa. Yabancıların Özel Öğretim Kurumu Açma Hakkı	182
bb. Milletlerarası Özel Öğretim Kurumları	183
cc. Azınlık Okulları	184
4. Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik.....	184
D. Kamu yararı sebebiyle yasaklanan meslekler	184
1. Serbest Bölgeler	184
2. Bankacılık	186
3. Sigortacılık.....	187
E. İş Hukuku Alanında Yasaklanan Meslekler	189
II. Çalışma Yasaklarından Muaf Tutulan Meslek Grupları.....	191
A. Türk Soylu Yabancılar	191
B. Doğumla Türk Vatandaşı Olup Çıkma İzni ile Türk Vatandaşlığını Kaybedenler (Mavi Kart Sahipleri)	196
C. KKTC Vatandaşları.....	197
III. Çalışma Yasaklarına Uyulmaması.....	198
A. Çalışma Yasaklarına Uyulmamasının Yaptırımını	198

B. Çalışma Yasaklarına Uyulmamasının İş Sözleşmesine Etkisi	199
IV. Yabancı Kaçak İşçilik	200
A. Yabancı Kaçak İşçi Kavramı	200
B. Yabancı Kaçak İşçiliğin Sebepleri	202
C. Yabancı Kaçak İşçiliğin Yarattığı Sorunlar	203
1. Yabancı Kaçak İşçiler Açısından	203
2. İşverenler Açısından	204
D. Yabancı Kaçak İşçi Çalıştırmanın Yaptırımları	204
SONUÇ	207
KAYNAKÇA	209